

Onderzoeksrapportage MijnBurgemeester Meppel

De gemeente Meppel is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Als onderdeel van deze zoektocht heeft de gemeente haar inwoners gevraagd naar wat voor persoon voor de gemeente passend zou zijn. Wat zijn volgens de inwoners belangrijke eigenschappen voor de nieuwe burgemeester? En aan wat voor persoon denken zij wanneer zij de nieuwe burgemeester voor zich zien?

Datum: 18 juli 2024

Aantal deelnemers: 603

In opdracht van: gemeente Meppel

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding onderzoek	3
Samenvatting resultaten	5
Resultaten inwonersconsultatie.....	9
Stellingen.....	9
Kenmerken	15
Open vragen	16
Onderzoeksverantwoording	18
Bijlage 1: Typen burgemeesters.....	19
Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen	21

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

De tool ‘MijnBurgemeester’

De gemeente Meppel is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Om inzicht te krijgen in wat voor persoon de inwoners graag zien als toekomstige burgemeester, heeft Citisens de MijnBurgemeester-tool ontwikkeld. Via een online vragenlijst hebben de inwoners van Meppel hun mening gegeven aan de hand van tien stellingen. Ook werd aan inwoners gevraagd welke drie kenmerken zij het beste vinden passen bij de gemeente Meppel. Daarnaast kregen zij twee andere open vragen voorgelegd: "Als u de burgemeester van Meppel één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?" en "Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Meppel, dan zie ik iemand die..." De resultaten van de inwonersconsultatie en bij wat voor type burgemeester de voorkeur van de inwoners van Meppel ligt, leest u in deze rapportage.

4 Burgemeestertypen

Inwoners verschillen van mening over wat iemand voor hen de ideale burgemeester maakt. Om deze verschillende ideeën te vatten, ontwikkelde Citisens de MijnBurgemeester-tool, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen vier verschillende typen burgemeesters. Deze typering werd opgesteld aan de hand van een combinatie van literatuurstudie en datagedreven onderzoek. Op basis van wetenschappelijke publicaties over leiderschapstijlen werden vier dimensies geïdentificeerd: leiderschapsoriëntatie, omgang met macht, taakoriëntatie en communicatiestijl. Vervolgens zette Citisens in 2022 een onderzoek uit onder het Citisens panel waarbij invullers werden gevraagd wat iemand voor hen een ideale burgemeester maakt. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek werd voor elk van de vier dimensies in kaart gebracht wat de stijlvoorkeuren van de respondenten waren en hoe deze van elkaar verschilden. Dit werd gebruikt als input voor het opstellen van een stellingenset voor elk van de vier dimensies. Door middel van een clusteranalyse zijn vervolgens vier typen burgemeesters opgesteld:

1. Efficiënte Probleemoplosser: resultaat gedreven, op zoek naar oplossingen.
2. Trouwe Beschermmer: blik vooral gericht op het heden, behoudend.
3. Enthousiaste Aanvoerder: zoekt de grenzen op, niet bang voor verandering.
4. Kritische Coach: gefocust op samenwerking, aandacht voor een goed proces.

Aan de hand van de MijnBurgemeester-tool kregen de invullers uit Meppel te zien welk type burgemeester het best past bij de antwoorden die zij gaven. Naast een weergave van de resultaten per stelling, leest u in deze rapportage ook op welk type burgemeester de inwoners van Meppel het vaakst uitkwamen. De beschrijvingen die de invullers te zien kregen voor elk van de vier verschillende typen vindt u in bijlage 1.

Inwoners bereiken

De vragenlijst was te bereiken via de link www.mijnburgemeestermeppel.nl en toegankelijk via computer, tablet en smartphone. Ook was er een papieren versie van de vragenlijst beschikbaar. Om zoveel mogelijk inwoners uit te nodigen tot deelname, is het onderzoek op verschillende manier onder de aandacht gebracht. Zo is er een online campagne uitgezet op Facebook, Instagram en via de kanalen van Mediahuis (zoals Dagblad van het Noorden). Daarnaast werd het onderzoek onder de aandacht gebracht via de gemeentelijke kanalen.

603 respondenten

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 603 inwoners die de MijnBurgemeester-tool invulden geleid tot de inzichten die u leest in deze rapportage. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers en deelnemers van buiten de gemeente uit de resultaten gefilterd. Een verdere toelichting op de analyse leest u in de onderzoeksverantwoording.

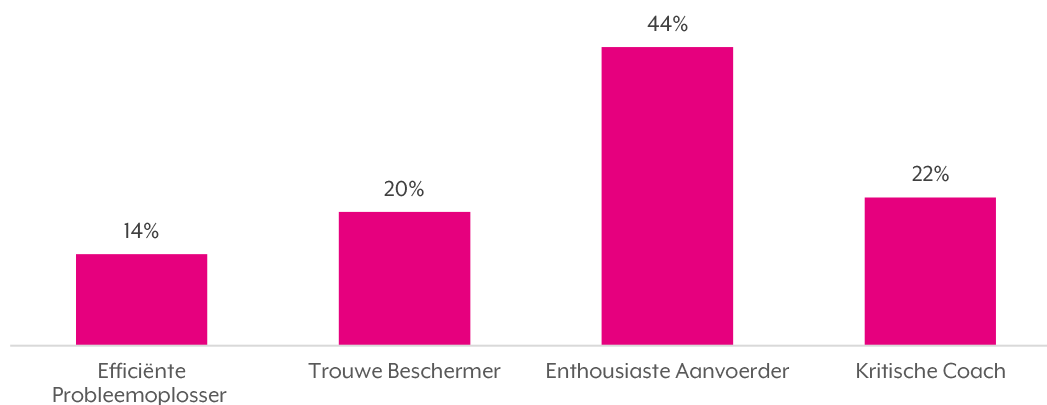
Samenvatting resultaten

HOOFDSTUK 2

Type burgemeester

De antwoorden die de invullers gaven op tien stellingen, verdeeld over de vier dimensies, leiden voor iedere invuller tot een voorkeur voor één van de vier typen burgemeesters. Aan het eind van de vragenlijst kregen deelnemers een typering te zien van de burgemeester die het best bij hun mening past. Het grootste deel van de inwoners komt uit op een **Enthousiaste Aanvoerder**. Enthousiaste Aanvoerders worden getypeerd door het opzoeken van grenzen. Zij hebben hun blik gericht op de toekomst, schuwen verandering niet en betrekken anderen graag bij hun plannen. Dit type wordt gevolgd door een **Kritische Coach**. Kritische Coaches worden getypeerd door hun focus op samenwerking en een goed proces. Zij betrekken graag zo veel mogelijk mensen bij hun plannen en streven naar het behoud van een goede sfeer.

Type burgemeester	%
Efficiënte Probleemoplosser	14%
Trouwe Beschermmer	20%
Enthousiaste Aanvoerder	44%
Kritische Coach	22%

Uitkomst per stelling

De inwoners van gemeente Meppel zijn het op veel vlakken met elkaar eens wat betreft de nieuwe burgemeester van de gemeente. Zo geven zij de voorkeur aan een burgemeester die een **burgervader/-moeder** is, een **informele houding** heeft en zijn of haar **gevoelens laat zien**. Ook vinden zij het belangrijk dat een nieuwe burgemeester gaat voor **een goede sfeer**, in plaats van het beste resultaat. Tot slot kiezen inwoners van Meppel vaker voor een burgemeester die **snel actie onderneemt**, in plaats van doorpraat tot er steun is. Wel vindt een meerderheid het belangrijk dat de nieuwe burgemeester bij overlast in de gemeente **in gesprek gaat**, in plaats van ervoor te zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt.

Op een aantal onderdelen is er minder overeenstemming. Zo zijn de inwoners van Meppel verdeeld of zij een burgemeester willen die focust op de uitdagingen van de toekomst of de uitdagingen van vandaag. Er is een lichte voorkeur voor **de toekomst**. Daarnaast is er geen overeenstemming over of de nieuwe burgemeester een stabiele factor moet zijn, of liever een **enthousiaste vernieuwer**. Er wordt iets vaker gekozen voor de laatste optie. Ook hebben inwoners geen duidelijke voorkeur voor een burgemeester die bij dreigend gevaar **overlegt met anderen** of hard optreedt. Hierbij wordt iets vaker gekozen voor overleggen met anderen. Tot slot zijn invullers verdeeld over of zij liever een burgemeester hebben die geen kant kiest, of een burgemeester met een **duidelijke mening**. Inwoners hebben iets vaker een voorkeur voor de laatste optie.

Meppel wordt omschreven met de woorden ‘gezellig’, ‘ondernemend’ en ‘sociaal’

Invullers van de MijnBurgemeester tool zijn gevraagd welke drie woorden de gemeente Meppel het beste omschrijven. Hierbij werden de woorden ‘gezellig’, ‘ondernemend’ en ‘sociaal’ het meest genoemd.

Open vragen

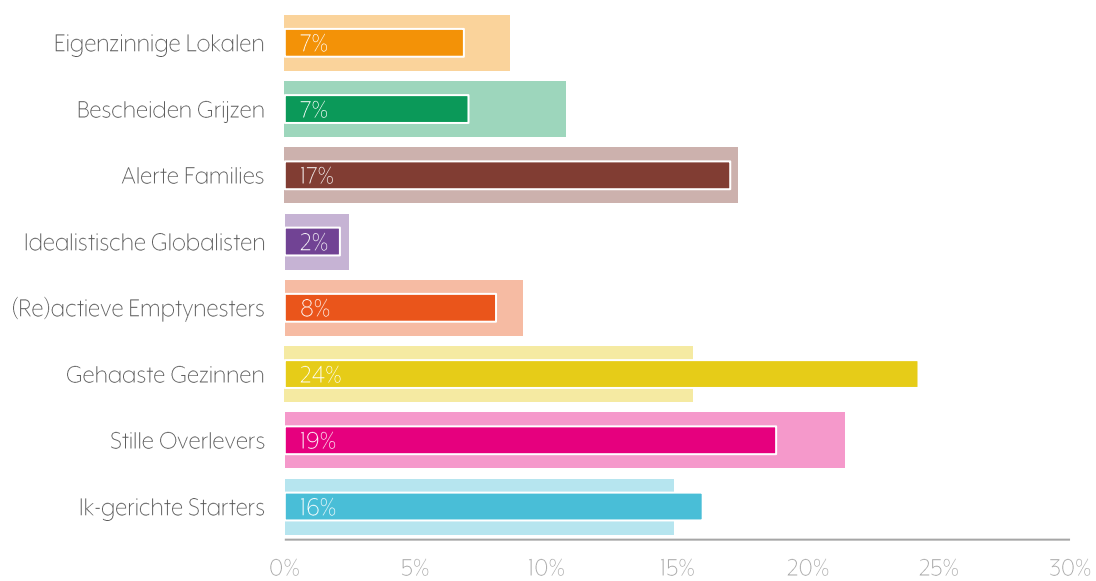
Als zij de nieuwe burgemeester één plek in de gemeente zouden mogen laten zien, zijn er een aantal antwoorden die vaak naar voren komen: de binnenstad, het Wilhelminapark en Nijeveen.

Uit de antwoorden op de vraag waar invullers aan denken bij een nieuwe burgemeester voor de gemeente Meppel, blijkt dat bevraagde inwoners zoeken naar een burgemeester die kan verbinden, betrokken is en goed luistert naar de inwoners.

Achtergrond invullers

Wie zijn de invullers van MijnBurgemeester Meppel? Het onderstaande figuur geeft een overzicht van de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester Meppel (staaf op de voorgrond) en de inwoners van de gehele gemeente (achtergrond) over de betrokkenheidsprofielen van Citisens. Citisens categoriseert inwoners in acht onderscheidende groepen. Voor iedere groep is een betrokkenheidsprofiel opgesteld. Hierbij hebben we sociaal-demografische kenmerken uit gerenommeerde bronnen gecombineerd met eigen onderzoeksdata over betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving, hun vertrouwen in instituties, participatiegedrag en communicatievoorkeuren. Een overzicht van de verdeling van de invullers over de acht profielen geeft inzicht in hoeverre verschillende typen inwoners hebben meegedaan aan het onderzoek: welke groepen zijn er bereikt en op wiens mening zijn de resultaten van de inwonersconsultatie gebaseerd? En in hoeverre is dit een afspiegeling van de gemeente als geheel?

Gemeente Meppel kent voornamelijk veel Stille Overlevers. Dit profiel bestaat grotendeels uit inwoners die beneden modaal verdienen en vaker praktisch opgeleid zijn. Zij hebben het druk met iedere maand de eindjes aan elkaar knopen en hebben een laag politiek zelfvertrouwen. Daarom zijn zij minder genegen om mee te denken. Dit is ook te zien in de verdeling over de invullers van de MijnBurgemeester-tool. Aan de andere kant is de vragenlijst relatief veel ingevuld door Gehaaste Gezinnen. Dit is een groep gezinnen waarvan de ouders theoretisch opgeleid zijn. Door de combinatie van gezin en carrière hebben zij niet altijd tijd om mee te denken met de gemeente. Korte, online vragenlijsten die zij in hun eigen tijd kunnen invullen werken goed bij deze groep. In bijlage 2 vindt u een toelichting op wat de specifieke betrokkenheidsprofielen inhouden.

	Respons %	Meppel %
Eigenzinnige Lokalen	7%	9%
Bescheiden Grijzen	7%	11%
Alerte Families	17%	17%
Idealistische Globalisten	2%	2%
(Re)actieve Emptynesters	8%	9%
Gehaaste Gezinnen	24%	16%
Stille Overlevers	19%	21%
Ik-gerichte Starters	16%	15%

Resultaten inwonersconsultatie

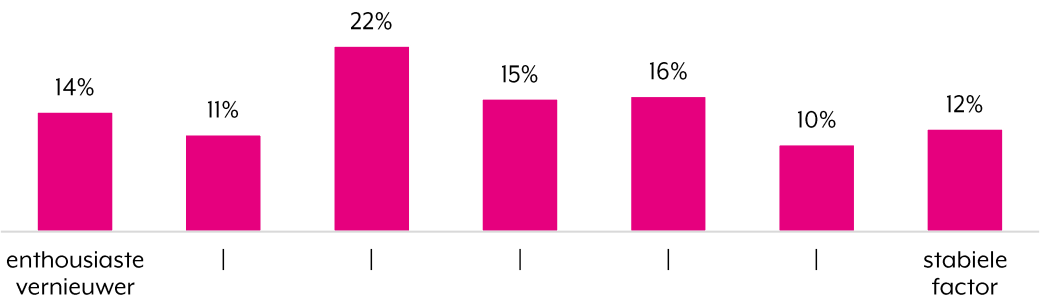

HOOFDSTUK 3

Hieronder vindt u de resultaten van de tien stellingen waarover inwoners van gemeente Meppel hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling kon men aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpuntsschaal om hun mening weer te geven.

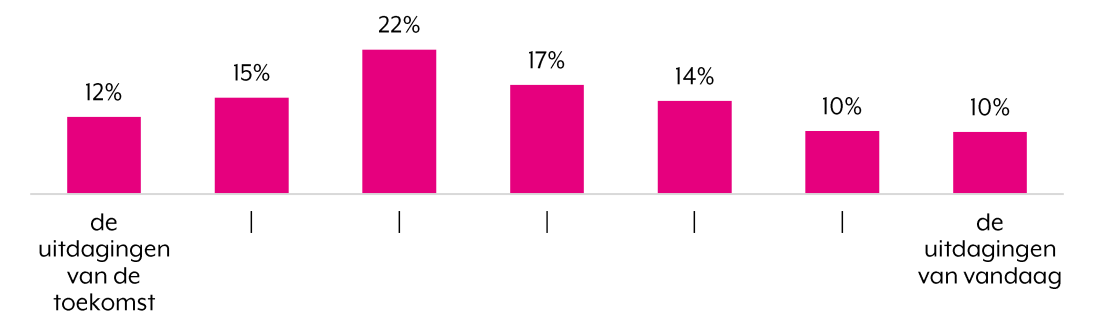
Stellingen

Enthousiaste vernieuwer of stabiele factor

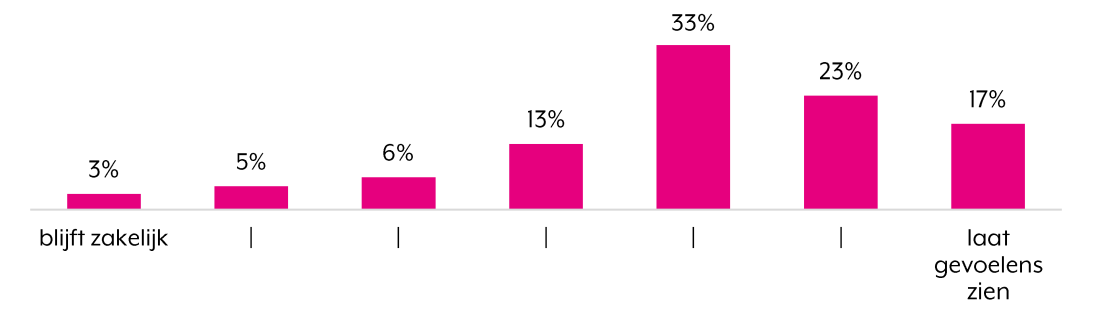
Mijn burgemeester is een: enthousiaste vernieuwer / stabiele factor						
Enthousiaste vernieuwer						Stabiele factor
14%	11%	22%	15%	16%	10%	12%

Uitdagingen van de toekomst of vandaag

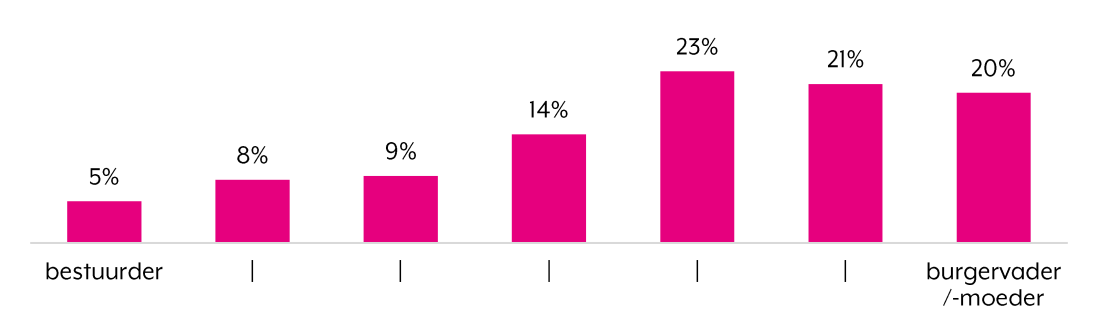
Mijn burgemeester richt zich op: de uitdagingen van de toekomst / de uitdagingen van vandaag						
De uitdagingen van de toekomst						De uitdagingen van vandaag
12%	15%	22%	17%	14%	10%	10%

Blijft zakelijk of laat gevoelens zien

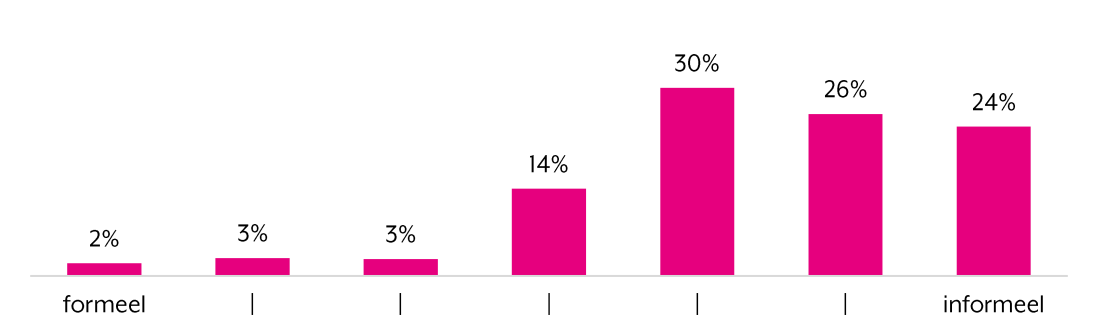
Mijn burgemeester: blijft zakelijk / laat gevoelens zien						
Blijft zakelijk						Laat gevoelens zien
3%	5%	6%	13%	33%	23%	17%

Bestuurder of burgervader/-moeder

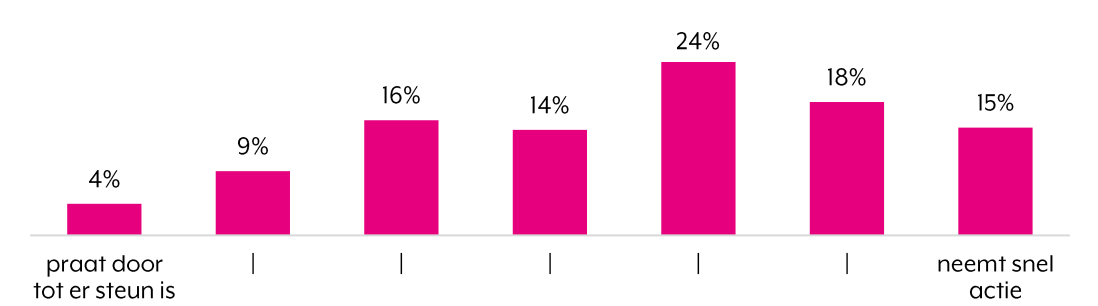
Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader/-moeder						
Bestuurder						Burgervader/-moeder
5%	8%	9%	14%	23%	21%	20%

Formeel of informeel

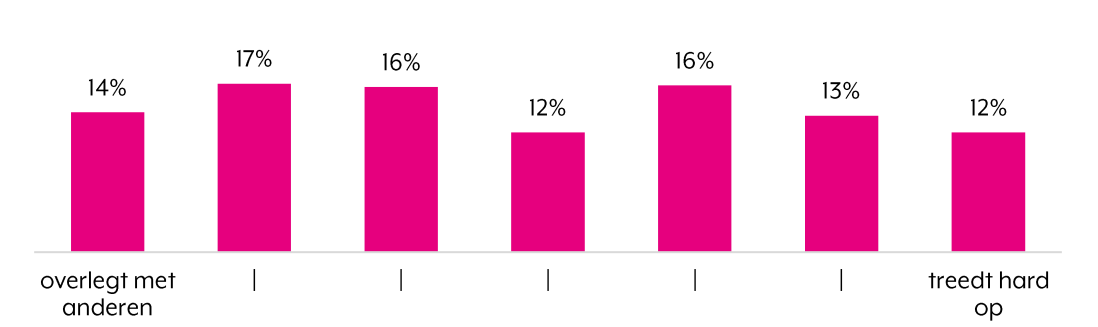
De houding van mijn burgemeester is: formeel / informeel						
Formeel						Informeel
2%	3%	3%	14%	30%	26%	24%

Praten tot er steun is of snel actie nemen

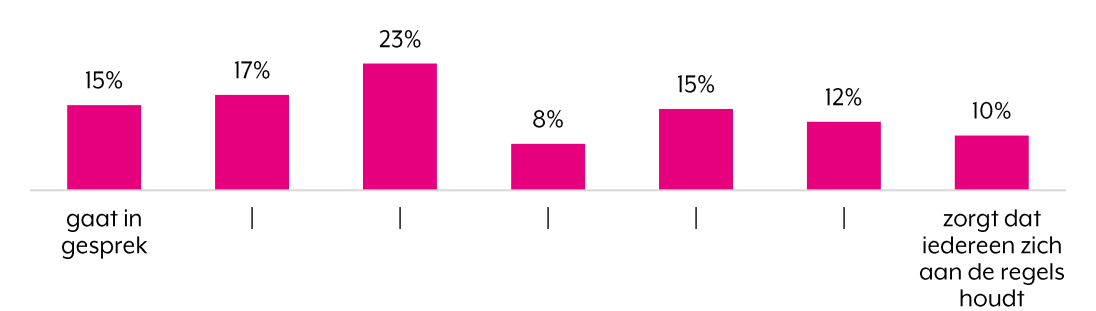
Mijn burgemeester: praat door tot er steun is / neemt snel actie						
Praat door tot er steun is						Neemt snel actie
4%	9%	16%	14%	24%	18%	15%

Overleggen met anderen of hard optreden

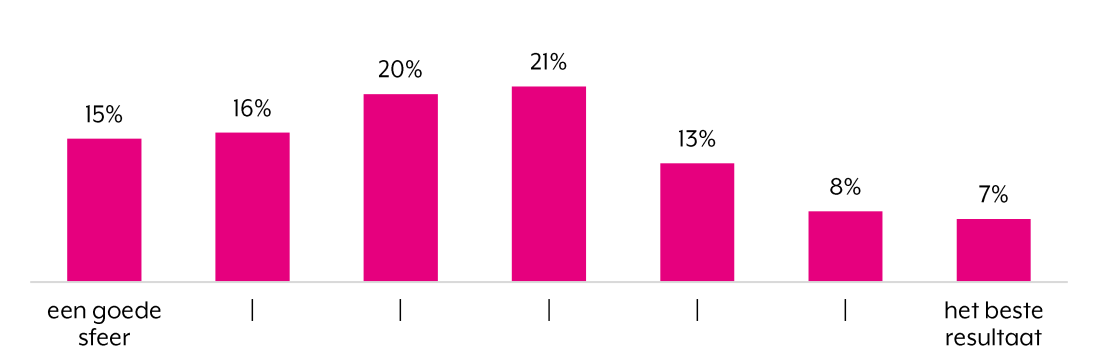
Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: overlegt met anderen / treedt hard op						
Overlegt met anderen						Treedt hard op
14%	17%	16%	12%	16%	13%	12%

In gesprek gaan of zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt

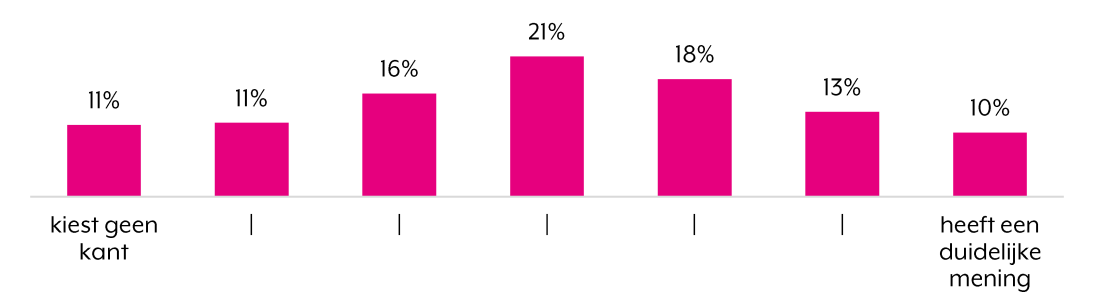
Mijn burgemeester bij overlast: gaat in gesprek / zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt						
Gaat in gesprek						Zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt
15%	17%	23%	8%	15%	12%	10%

Een goede sfeer of het beste resultaat

Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat						
Een goede sfeer						Het beste resultaat
15%	16%	20%	21%	13%	8%	7%

Geen kant kiezen of een duidelijke mening hebben

Mijn burgemeester: kiest geen kant / heeft een duidelijke mening						
Kiest geen kant						Heeft een duidelijke mening
11%	11%	16%	21%	18%	13%	10%

Kenmerken

De inwoners van Meppel werd gevraagd met welke drie woorden zij de gemeente Meppel zouden beschrijven. Hierbij worden gezellig, ondernemend en sociaal het vaakst genoemd.

Welke drie woorden omschrijven de gemeente Meppel het best?

Open vragen

Inwoners is de volgende open vraag voorgelegd: 'Als u de burgemeester van Meppel één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde plaatsen.

Thema	Korte omschrijving
De binnenstad	Invullers zijn erg tevreden over de binnenstad van Meppel. Dit is een plek waar inwoners samenkomen. Ze vinden het belangrijk dat een nieuwe burgemeester zich blijft inzetten voor een bruisende binnenstad.
	<i>Invuller: "De binnenstad gedurende één van de vele activiteiten waar ondernemers en inwoners samenkomen."</i>
Het Wilhelminapark	Het groen in de gemeente wordt zeer gewaardeerd. Invullers zijn tevreden over het Wilhelminapark, een groene oase in de stad. Het behouden van dit park is voor inwoners van groot belang.
	<i>Invuller: "Wilhelminapark. Oase van rust in een bedrijvige stad."</i>
Nijeveen	Invullers vinden het belangrijk om te benadrukken dat de gemeente Meppel groter is dan enkel Meppel. Daarom noemen zij ook Nijeveen als plek die zij graag aan de nieuwe burgemeester laten zien.
	<i>Invuller: "Nijeveen, een mooi, sociaal dorp waar veel gebeurt maar waar men zich wel eens achtergesteld voelt."</i>

Inwoners is daarnaast ook de volgende open vraag voorgelegd: *'Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Meppel, dan zie ik iemand die...'*. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde eigenschappen.

Thema	Korte omschrijving
... verbindend is	Invullers vinden het belangrijk dat hun nieuwe burgemeester de verbinding binnen de gemeente weet te leggen en daarbij oog heeft voor alle inwoners.
	<i>Invuller: "Kan verbinden en veranderen, bruggen slaan in de gepolariseerde maatschappij."</i>
... betrokken is	Daarnaast zijn invullers uit Meppel op zoek naar een burgemeester die betrokken is bij de gemeente en begaan is bij de inwoners, zodat zij of hij weet wat er speelt in Meppel.
	<i>Invuller: "Betrokken is bij de gemeente Meppel en Meppel kent."</i>
... luistert naar de inwoners	Tot slot zien de invullers graag dat de nieuwe burgemeester aandacht heeft voor wat de inwoners van gemeente Meppel te zeggen hebben en ook iets doet met de input die zij brengen.
	<i>Invuller: "Luistert naar de burgers in de stad en zich wat meer laat zien daar waar nodig is."</i>

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 5

Veldwerk

Dit onderzoek werd uitgevoerd van 5 juli tot en met 15 juli 2024. Het onderzoek was via de open link www.mijnburgemeestermeppeel.nl voor alle inwoners van Meppel in te vullen. Om aandacht te vragen voor het onderzoek en mensen uit te nodigen om mee te doen, werd een campagne opgezet met een mix aan online en offline middelen. Allereerst werden er advertenties getoond op Facebook, Instagram en Mediahuis (waaronder Dagblad van het Noorden). Daarnaast was een papieren versie van de vragenlijst beschikbaar. Ook heeft de gemeente de vragenlijst zelf onder de aandacht gebracht.

Stellingen

De inwonersconsultatie bestond uit tien stellingen, waarop invullers konden aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deze stellingenset is ontwikkeld door Citisens, op basis van onderzoek naar leiderschapsstijlen van burgemeesters.

In 2022 is door Citisens een onderzoek uitgevoerd onder 1.228 leden van het Citisens panel, waarbij is gevraagd wat een burgemeester voor hen de ideale burgemeester maakt. Ook zijn aan de hand van diverse wetenschappelijke publicaties over leiderschapsstijlen vier dimensies ontleend die leiderschap karakteriseren: 1) leiderschapsoriëntatie, 2) omgang met macht, 3) taakoriëntatie en 4) communicatiestijl. Op basis van de verzamelde data uit het Citisens panel zijn stellingen toegekend aan elk van deze vier dimensies. Door middel van een clusteranalyse zijn er aan de hand van de vier dimensies verschillende typen burgemeesters te onderscheiden. Deze vier typen (Efficiënte Probleemoplosser, Trouwe Beschermers, Enthousiaste Aanvoerder en Kritische Coach) vormen de basis voor de uitkomsten van de MijnBurgemeester-tool. Het type burgemeester dat het beste past bij de antwoorden die invullers gaven kregen zij aan het eind van de vragenlijst te zien. De beschrijving, zoals deze getoond werd, vindt u in bijlage 1.

Respons

In totaal is de vragenlijst 622 keer ingevuld, waarvan negentien keer op papier. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn uitkomsten van inwoners buiten gemeente Meppel uit de analyse gehouden. Onderdelen van het verificatieproces waren onder andere een check op e-mailadres, postcode en invultijd. Dit heeft geleid tot een netto respons van 603 invullers.

Bijlage 1: Typen burgemeesters

Hieronder ziet u de omschrijvingen van de vier typen burgemeesters die de invullers aan het eind van de vragenlijst te zien kregen. Elke invuller kreeg het type te zien dat het meest overeen kwam met hun antwoorden op de stellingen. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om door te klikken en een omschrijving van alle vier de typen te lezen.

Efficiënte Probleemoplosser

“Waar een wil is, is een weg!”

Probleemoplossers hebben hun blik gericht op het hier en nu, en gaan recht op hun doel af. Vaak zijn dit doelen die door anderen zijn gekozen en vastgesteld.

Onderweg gaan zij moeilijkheden niet uit de weg. Sterker nog, probleemoplossers gaan actief aan de slag met het zoeken naar een oplossing. Zoals de naam al doet vermoeden, denkt dit type liever vanuit mogelijkheden dan belemmeringen.

Dat komt omdat de probleemoplosser resultaten wil boeken. Ze kiezen voor houding die daar op dat moment bij helpt: formeel of informeel, samen met anderen of alleen. Het is maar net wat er nodig is om samen vooruit te blijven gaan.

Trouwe Beschermmer

“Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”

Wat moet er gebeuren en wanneer? Dit zijn de vragen waar de trouwe beschermmer zich mee bezig houdt. Daarbij richt dit type zich op uitdagingen van dit moment. Trouwe beschermers zijn geen fan van verandering, liever beschermen zij dat wat bekend en vertrouwd is. Dat steken zij ook niet onder stoelen of banken.

Onderweg houdt de trouwe beschermmer zich zowel bezig met het einddoel als het proces. Problemen zijn er om op te lossen, maar niet door van de gebaande paden af te wijken.

Als het nodig is, kan de trouwe beschermmer voor een autoritaire houding kiezen. Bij dreigend gevaar ondernemen zij liever snel actie dan dat zij lang praten. En bevoegdheden zijn er om te gebruiken als de situatie daarom vraagt.

Enthousiaste Aanvoerder

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

De blik naar buiten! Dat is wat de enthousiaste aanvoerder typeert. Deze burgemeester richt zich op uitdagingen van de toekomst én heeft daar een visie op.

Enthousiaste aanvoerders zijn niet bang voor verandering. Sterker nog, onderweg zoeken zij rustig de grenzen op wanneer dat nodig is. Het liefst duiken zij de inhoud in om hun plannen werkelijkheid te laten worden.

Als het nodig is gebruiken enthousiaste aanvoerders hun bevoegdheden om zaken voor elkaar te krijgen. Daarbij gaan ze niet voorbij aan anderen. Met een enigszins informele houding weten zij anderen te betrekken en overtuigen. Samen onderweg naar die stip op de horizon.

Kritische Coach

“Teamwork makes the dream work”

De kritische coach is een echte bruggenbouwer die energie krijgt van contact met anderen en steeds de samenwerking opzoekt. Dit type vindt het belangrijk om anderen zo veel mogelijk te betrekken en ervoor te zorgen dat zij tot goede ideeën en besluiten kunnen komen.

Onderweg heeft de kritische coach veel aandacht voor de omgeving: is iedereen nog aangehaakt? En hoe is de sfeer? Een goed proces is minstens zo belangrijk als een mooi resultaat.

Hoewel hun houding eerder formeel dan informeel is, zijn kritische coaches erg sociaal vaardig. Ze weten goed aan te sluiten bij de leefwereld van hun publiek en houden van duidelijke communicatie.

Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen

Eigenzinnige Lokalen **13% Nederland**

Verdeeld over alle leeftijden.
Opleidingsniveau vaker praktisch.
Inkomen modaal of onder modaal.

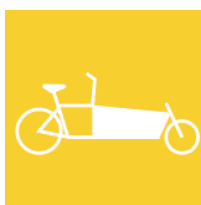
(Re)actieve Emptynesters **10% Nederland**

Leeftijd 45 jaar en ouder.
Opleidingsniveau vaker theoretisch.
Inkomen hoger dan gemiddeld.
(Pre)pensioen.

Bescheiden Grijzen **9% Nederland**

Leeftijd 65 jaar en ouder.
Inkomen iets beneden modaal.
Praktisch opgeleid.
Gepensioneerd, wonen alleen of met hun partner.

Gehaaste Gezinnen **15% Nederland**

Leeftijd tussen de 30 en 65.
Inkomen modaal of boven modaal.
Opleidingsniveau vaker theoretisch.
Drukke gezinnen, wonen in dorpen of kleinere steden.

Alerte Families **19% Nederland**

Leeftijd 30 - 65 jaar.
Inkomen beneden modaal of modaal.
Opleidingsniveau praktisch.
Gezinnen met kinderen, wonen vaker in dorpen.

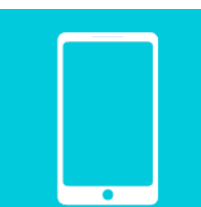
Stille Overlevers **13% Nederland**

Leeftijd 30 tot 65 jaar.
Praktisch opgeleid.
Beneden modaal inkomen.
Weinig vertrouwen in de overheid, niet geneigd om mee te denken.

Idealistische Globalisten **9% Nederland**

Leeftijd tussen de 18 en 40.
Theoretisch opgeleid.
Verdiene boven modaal óf gaan dit binnenkort doen.
Interesse in grote maatschappelijke thema's.

Ik-gerichte Starters **15% Nederland**

Leeftijd tot 45.
Praktisch of theoretisch opgeleid.
Gemiddeld inkomen.
Alleenstaand of samenwonend, vaak voor het eerst in een koopwoning.